

انطباق طیف سلامت و بیماری و ویژگیهای شخص سالم با مراتب بندگی و صفات شخص سالم

از دیدگاه آیات قرآن کریم

یوسف حمیدزاده اربابی^۱، کاظم معاضدی^۱، عبدا... اسدی^۱

مقدمه و هدف: از نظر قرآن، انسان موجودی است برگزیده از طرف خداوند، خلیفه و جانشین او در زمین، نیمه ملکوتی و نیمه مادی، دارای فطرتی خداآشنا، آزاد و مستقل، امانتدار خدا و مسؤول خویش و جهان، مسلط بر طبیعت و زمین و آسمان، ملهم به خیر و شر، وجودش از ضعف و ناتوانی آغاز می‌شود و به سوی قوت و کمال سیر می‌کند و بالا می‌رود، جز در بارگاه الهی و جز با یاد او آرام نمی‌گیرد، ظرفیت علمی و عملی‌اش نامحدود است، از شرافت و کرامتی ذاتی برخوردار است، احیاناً انگیزه‌هایش هیچ گونه رنگ مادی و طبیعی ندارد، حق بهره‌گیری مشروع از نعمتهای خدا به او داده شده است، ولی در برابر خدای خودش وظیفه‌دار است. در عین حال، همین موجود در قرآن مورد بزرگترین نکوهشها و ملامتها قرار گرفته است: او بسیار ستمگر و بسیار نادان است، نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است، او آنگاه که خود را مستغنی می‌بیند طغیان می‌کند، او عجز و شتابگر است، او هرگاه به سختی بیفتد و خود را گرفتار ببیند ما را در هر حال (به یک پهلوی افتاده و یا نشسته و یا ایستاده) می‌خواند؛ همینکه گرفتاری را از او برطرف کنیم گویی چنین حادثه‌ای پیش نیامده است، او تنگ چشم و ممسک است، او مجادله‌گرترین مخلوق است، او حریص آفریده شده است و اگر بدی به او رسد جزع کننده است و اگر نعمت به او رسد بخل کننده است. از آیات کلام... مجید می‌توان برداشت نمود که مراتب بندگی انسان در یک گستره و طیف از مخلصین تا منافقین و فاسقین و کافران توزیع شده که می‌توان سطوح سلامت و بیماری منابع علوم پزشکی و بهداشت را مراتب بندگی در قرآن مطابقت داد. هدف از تهیه و ارائه این مقاله، مقایسه و انطباق طیف سلامت و بیماری و مشخصات شخص سالم ارائه شده در منابع علوم پزشکی و بهداشت با مراتب بندگی و شخص سالم از دیدگاه آیات قرآن کریم می‌باشد.

روش کار: در این مقاله سعی شده ابتدا براساس مطالب منابع در دسترس (سایت ها، مجلات، تفسیرهای قرآن و غیره)، مراتب بندگی انسان در مقابل پروردگار توصیف و ترسیم شود. آنگاه، ملاکها، فئات و ویژگیهای هر مرتبه بطور فهرست وار مرور شود و در نهایت مشخصات طیف سلامت و بیماری ارائه شده در منابع علوم پزشکی و بهداشت با آیات قرآن مورد مقایسه قرار گیرد تا نگرش جدیدی نسبت به طیف سلامت- بیماری داشته باشیم. در این مقاله مقدمه ای مشتمل بر جایگاه قرآن و مفهوم مراتب بندگی در آن، ابعاد سلامت و ویژگیهای هر بعد در قرآن، مقایسه طیف سلامت و بیماری رایج در منابع پزشکی و بهداشت با مفاهیم متعالی قرآن و نتیجه گیری می‌باشد. امیداست مورد رضایت و قبول حضرت حق تعالی و علاقمندان و دوستداران اهل علم و دین و قرآن پژوهان واقع بشود.

کلمات کلیدی: انطباق، طیف سلامت و بیماری، شخص سالم، مراتب بندگی، شخص سالم در قرآن

۱. اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل